

DIRECTIVA CONSILIULUI 89/654/CEE

din 30 noiembrie 1989

privind cerințele minime de sănătate și securitate pentru locul de muncă

(prima directivă specială în sensul art. 16 alin. (1) din Directiva 89/391/CEE)

CONSILIUL COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special art. 118a,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾, prezentată în urma consultării Comitetului consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă,

în cooperare cu Parlamentul European ⁽²⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social ⁽³⁾,

întrucât art. 118a din Tratat prevede obligativitatea Consiliului de a adopta, prin intermediul directivelor, cerințe minime de promovare a îmbunătățirii condițiilor de lucru, în vederea garantării unei mai bune protecții a sănătății și securității lucrătorilor;

întrucât articolul menționat anterior prevede ca aceste directive să evite impunerea unor constrângeri administrative, financiare și juridice care ar împiedica crearea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii;

întrucât Comunicarea Comisiei privind programul său de securitate, igienă și sănătate la locul de muncă ⁽⁴⁾ prevede adoptarea unei directive menite să garanteze sănătatea și securitatea lucrătorilor la locul de muncă;

întrucât Consiliul, în Rezoluția din 21 decembrie 1987 privind securitatea, igiena și sănătatea la locul de muncă ⁽⁵⁾, a luat act de intenția Comisiei de a prezenta, în viitorul apropiat, cerințele minime de organizare a securității și sănătății la locul de muncă;

întrucât, pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor, este necesară respectarea unor cerințe minime de utilizare a echipamentului de lucru, care să garanteze îmbunătățirea nivelului de securitate și sănătate;

¹ JO C 141, 30.05.1988, p. 6,

JO C 115, 08.05.1989, p. 34 și

JO C 284, 10.11.1989, p. 8.

² JO C 326, 19.12.1988, p. 123 și

JO C 256, 09.10.1989, p. 51.

³ JO C 175, 04.07.1988, p. 28.

⁴ JO C 28, 03.02.1988, p. 3.

⁵ JO C 28, 03.02.1988, p. 1.

întrucât prezenta directivă este o directivă specială în sensul art. 16 alin. (1) din Directiva Consiliului 89/391/CEE din 12 iunie 1989 privind introducerea măsurilor care promovează îmbunătățirea securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă ⁽¹⁾; întrucât prevederile directivei menționate se aplică în întregime locului de muncă, fără a aduce atingere dispozițiilor mai restrictive și/sau specifice incluse în prezenta directivă;

întrucât prezenta directivă constituie un element concret în cadrul realizării dimensiunii sociale a pieței interne;

întrucât, în temeiul Deciziei 74/325/CEE ⁽²⁾, completată și modificată de Actul de Aderare din 1985, Comitetul consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă este consultat de către Comisie în vederea elaborării propunerilor în acest domeniu,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

SECȚIUNEA I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1 Obiectul

1. Prezenta directivă, care este prima directivă specială în sensul art. 16 alin. (1) din Directiva 89/391/CEE, stabilește cerințele minime de protecție în materie de securitate și sănătate la locul de muncă, așa cum sunt definite în art. 2.

2. Prezenta directivă nu se aplică:

(a) mijloacelor de transport utilizate în afara întreprinderii și/sau instituției sau locurilor de muncă din interiorul mijloacelor de transport;

(b) șantierelor temporare sau mobile;

(c) industriilor extractive;

(d) vaselor de pescuit;

(e) câmpurilor, pădurilor și altor terenuri care aparțin unei întreprinderi agricole sau forestiere, dar sunt situate departe de clădirile întreprinderii.

3. Prevederile Directivei 89/391/CEE se aplică în întregime domeniului menționat la alin. (1), fără a aduce atingere prevederilor mai restrictive și/sau specifice cuprinse în prezenta directivă.

Articolul 2 Definiții

¹ JO C 183, 29.06.1988, p. 1.

² JO C 185, 09.07.1974, p. 15.

În sensul prezentei directive, „loc de muncă” reprezintă locul destinat să adăpostească posturi de lucru în clădirea întreprinderii și/sau instituției și orice alt loc din interiorul întreprinderii și/sau instituției la care lucrătorul are acces în timpul executării sarcinilor sale de lucru.

SECȚIUNEA II OBLIGAȚIILE ANGAJATORULUI

Articolul 3

Locuri de muncă utilizate pentru prima dată

Locurile de muncă utilizate pentru prima dată după 31 decembrie 1992 trebuie să îndeplinească cerințele minime de securitate și sănătate prevăzute în anexa I.

Articolul 4

Locurile de muncă aflate deja în folosință

Locurile de muncă aflate deja în folosință înainte de 1 ianuarie 1993 trebuie să îndeplinească cerințele minime de securitate și sănătate prevăzute în anexa II în termen de cel mult trei ani de la această dată.

Cu toate acestea, în ceea ce privește Republica Portugheză, locurile de muncă aflate deja în folosință înainte de 1 ianuarie 1993 trebuie să îndeplinească, în termen de cel mult patru ani de la această dată, cerințele minime de sănătate și securitate menționate în anexa II.

Articolul 5

Modificări ale locurilor de muncă

Dacă locurile de muncă suferă modificări, extinderi și/sau transformări după 31 decembrie 1992, angajatorul trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că aceste modificări, extinderi și/sau transformări sunt în concordanță cu cerințele minime corespunzătoare prevăzute în anexa I.

Articolul 6

Cerințe generale

În scopul protejării securității și sănătății lucrătorilor, angajatorul trebuie să aibă grijă ca:

- drumurile ce conduc spre ieșirile de urgență și ieșirile propriu-zise să fie păstrate în permanență libere;
- întreținerea tehnică a locului de muncă și a echipamentelor și dispozitivelor, în special a celor menționate în anexele I și II, să fie realizată, iar orice greșeli constatate, care pot să afecteze securitatea și sănătatea lucrătorilor, să fie corectate cât mai curând posibil;
- locul de muncă, echipamentele și dispozitivele, în special cele menționate în anexa I pct. 6 și anexa II pct. 6, să fie curățate cu regularitate pentru a se asigura un nivel de igienă corespunzător;
- echipamentele și dispozitivele de securitate destinate prevenirii sau eliminării pericolelor, în special cele menționate în anexele I și II, să fie întreținute și controlate.

Articolul 7
Informarea lucrătorilor

Fără a aduce atingere art. 10 din Directiva 89/391/CEE, lucrătorii și/sau reprezentanții acestora sunt informați cu privire la toate măsurile ce trebuie luate în domeniul securității și sănătății la locul de muncă.

Articolul 8
Consultarea și participarea lucrătorilor

Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora cu privire la problemele la care se face referire în prezenta directivă, inclusiv anexele acesteia, se desfășoară în conformitate cu art. 11 din Directiva 89/391/CEE.

SECȚIUNEA III
DISPOZIȚII DIVERSE

Articolul 9
Modificarea anexei

Modificările de natură strict tehnică ale anexei în funcție de:

- adoptarea directivelor privind armonizarea tehnică și standardizarea proiectării, fabricării sau construirii unor părți ale locurilor de muncă și/sau
- progresele tehnice, modificarea reglementărilor sau a specificațiilor internaționale și cunoștințele referitoare la locurile de muncă

sunt adoptate în conformitate cu procedura prevăzută în art. 17 din Directiva 89/391/CEE.

Articolul 10
Dispoziții finale

1. Statele membre adoptă legile, reglementările și dispozițiile administrative necesare, în conformitate cu prezenta directivă, până cel târziu pe 31 decembrie 1992. Statele membre informează imediat Comisia în această privință.

Cu toate acestea, în ceea ce privește Republica Elenă, data care se aplică este 31 decembrie 1994.

2. Statele membre aduc la cunoștința Comisiei textele prevederilor de drept intern, deja adoptate sau în curs de adoptare în domeniul reglementat de prezenta directivă.

3. Statele membre raportează Comisiei la fiecare cinci ani cu privire la aplicarea dispozițiilor prezentei directive, indicând punctele de vedere ale partenerilor sociali.

Comisia informează Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social și Comitetul consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă.

4. Comisia prezintă periodic Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social un raport privind aplicarea prezentei directive, ținându-se cont de alin. (1)-(3).

Articolul 11

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 30 noiembrie 1989.

Pentru Consiliu
Președintele
J. P. SOISSON

ANEXA I

CERINȚE MINIME DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE PENTRU LOCURILE DE MUNCĂ UTILIZATE PENTRU PRIMA DATĂ, DUPĂ CUM SE MENȚIONEAZĂ ÎN ART. 3 DIN PREZENTA DIRECTIVĂ

1. Observație preliminară

Obligațiile menționate în prezenta anexă se aplică ori de câte ori caracteristicile locului de muncă, activitatea, împrejurările sau un risc impun acest lucru.

2. Stabilitate și rezistență

Clădirile care adăpostesc locuri de muncă trebuie să aibă o structură și o rezistență corespunzătoare naturii utilizării lor.

3. Instalații electrice

Instalațiile electrice trebuie să fie proiectate și construite astfel încât să nu prezinte riscuri de incendiu sau explozie; personalul de lucru trebuie să fie protejat în mod adecvat împotriva riscului de accidentare prin contact direct sau indirect.

Proiectarea, construcția și alegerea materialului și dispozitivelor de protecție trebuie să țină seama de tensiune, condiții externe și de competența persoanelor care au acces la părțile componente ale instalației.

4. Căi și ieșiri de urgență

4.1. Căile și ieșirile de urgență trebuie să rămână în permanență libere și să conducă în mod cât mai direct afară sau în spații sigure.

4.2. În caz de pericol, trebuie să fie posibilă evacuarea rapidă și în condiții cât mai sigure a lucrătorilor de la toate posturile de lucru.

4.3. Numărul, amplasarea și dimensiunile căilor și ieșirilor de urgență depind de utilizare, de echipament și de dimensiunile locurilor de muncă, precum și de numărul maxim de persoane prezente.

4.4. Ușile de ieșire în caz de urgență trebuie să se deschidă spre exterior.

Ușile glisante sau turnante nu sunt permise în cazul în care acestea au destinația de ieșiri de urgență.

Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate sau zăvorâte astfel încât să nu poată fi deschise imediat și cu ușurință de către orice persoană care ar avea nevoie să le utilizeze în caz de urgență.

4.5. Căile și ieșirile de urgență speciale trebuie semnalizate în conformitate cu reglementările naționale de aplicare a Directivei 77/576/CEE (¹).

Această semnalizare trebuie să fie suficient de rezistentă și să fie plasată în locurile corespunzătoare.

4.6. Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate.

Căile și ieșirile de urgență, precum și căile de circulație și ușile de acces spre acestea trebuie să fie eliberate de orice obstacole, astfel încât să poată fi utilizate în orice moment fără dificultate.

4.7. Căile și ieșirile de urgență care necesită iluminare trebuie prevăzute cu iluminare de siguranță de intensitate suficientă în caz de pană de curent.

5. Detectarea și prevenirea incendiilor

5.1. În funcție de dimensiunile și destinația clădirilor, de echipamentele pe care acestea le conțin, de proprietățile fizice și chimice ale substanțelor prezente și de numărul maxim potențial de persoane prezente, locurile de muncă trebuie prevăzute cu dispozitive corespunzătoare pentru stingerea incendiilor și, dacă este necesar, cu detectoare de incendii și sisteme de alarmă.

5.2. Dispozitivele neautomatizate de stingere a incendiului trebuie să fie ușor accesibile și ușor de manipulat.

Acestea trebuie să fie semnalizate în conformitate cu reglementările naționale de aplicare a Directivei 77/576/CEE.

Aceste semnalizări trebuie să fie suficient de rezistente și amplasate în locuri corespunzătoare.

6. Ventilația locurilor de muncă în spații închise

6.1. Trebuie luate măsuri pentru a asigura suficient aer proaspăt la locurile de muncă în spații închise, având în vedere metodele de lucru utilizate și cerințele fizice impuse lucrătorilor.

¹ JO L 229, 07.09.1977, p. 12.

În cazul utilizării unui sistem de ventilare forțată, acesta trebuie să fie menținut în stare de funcționare.

Orice pană în funcționarea instalației trebuie semnalizată de un sistem de control, dacă acest lucru este necesar pentru sănătatea lucrătorilor.

6.2. Dacă se utilizează instalații de ventilare mecanică sau de aer condiționat, acestea trebuie să funcționeze astfel încât să nu creeze disconfort prin expunerea lucrătorilor la curenți de aer.

Orice depunere sau impuritate ce poate crea un risc imediat pentru sănătatea lucrătorilor prin poluarea atmosferei trebuie eliminată rapid.

7. Temperatura în încăperi

7.1. În timpul programului de lucru, temperatura din încăperile ce conțin locuri de muncă trebuie să fie adecvată organismului uman, ținând seama de metodele de lucru utilizate și de cerințele fizice impuse lucrătorilor.

7.2. Temperatura în camerele de odihnă, încăperile pentru personalul de serviciu permanent, încăperile sanitare, cantine și încăperile de prim ajutor trebuie să corespundă destinației specifice a acestor încăperi.

7.3. Ferestrele, luminatoarele și glasvandurile trebuie să permită evitarea luminii solare excesive deasupra locurilor de muncă, în funcție de natura muncii și de locul de muncă.

8. Iluminatul natural și artificial

8.1. În măsura în care este posibil, locurile de muncă trebuie să aibă iluminat natural suficient și să fie echipate cu dispozitive care să permită un iluminat artificial adecvat pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor.

8.2. Instalațiile de iluminare din încăperile cu locuri de muncă și din căile de comunicație trebuie amplasate în așa fel încât să nu existe riscul de accidentare a lucrătorilor ca rezultat al tipului de iluminare montat.

8.3. Locurile de muncă în care lucrătorii sunt în mod deosebit expuși riscurilor în caz de pană de iluminare artificială trebuie să fie prevăzute cu iluminare de urgență de o intensitate suficientă.

9. Pardoseli, pereți, plafoane și acoperișuri ale încăperilor

9.1. Pardoselile locurilor de muncă trebuie să fie lipsite de proeminențe, de găuri sau de planuri înclinate periculoase și trebuie să fie fixe, stabile și nealunecoase.

Locurile de muncă care cuprind posturi de lucru trebuie să fie izolate în mod corespunzător, ținând seama de tipul de întreprindere și de activitatea fizică a lucrătorilor.

9.2. Suprafețele pardoselilor, pereților și plafoanelor din încăperi trebuie să fie curățate și retencuite pentru a obține condiții de igienă corespunzătoare.

9.3. Pereții transparenți sau translucizi, în special pereții despărțitori din sticlă, ai încăperilor ce conțin locuri de muncă sau din vecinătatea acestora și ai căilor de circulație trebuie să fie semnalizați clar și construiți din materiale securizate sau să fie separați de aceste locuri de muncă și căi de circulație, astfel încât lucrătorii să nu poată intra în contact cu pereții și să nu fie răniți prin spargerea lor în bucăți.

9.4. Accesul pe acoperișurile construite din materiale cu rezistență insuficientă nu trebuie permis dacă nu există echipamente care să asigure executarea lucrării în condiții de securitate.

10. Ferestre și luminatoare

10.1. Lucrătorii trebuie să aibă posibilitatea să deschidă, să închidă, să regleze sau să fixeze ferestrele, luminatoarele și ventilatoarele în condiții de securitate. Când sunt deschise, acestea trebuie poziționate astfel încât să nu constituie un pericol pentru lucrători.

10.2. Ferestrele și luminatoarele trebuie să fie concepute în raport cu echipamentul sau trebuie prevăzute cu dispozitive care să permită curățarea lor fără riscuri pentru lucrătorii care execută această muncă sau pentru lucrătorii prezenți în clădire sau în jurul acesteia.

11. Uși și porți

11.1. Poziția, numărul și dimensiunile ușilor și porților, precum și materialele care se folosesc la construcția acestora, sunt determinate de natura și utilizarea încăperilor sau incintelor.

11.2. Ușile transparente trebuie să fie marcate corespunzător, la înălțimea vederii.

11.3. Ușile și porțile batante trebuie să fie transparente sau să aibă un panou transparent.

11.4. Dacă suprafețele transparente sau translucide ale ușilor și porților nu sunt construite dintr-un material securizat și dacă există pericolul ca lucrătorii să fie răniți în cazul spargerii unei uși sau porți, suprafețele trebuie să fie protejate împotriva spargerii.

11.5. Ușile glisante trebuie să fie prevăzute cu un sistem de siguranță care să împiedice ieșirea de pe șine și căderea lor.

11.6. Ușile și porțile care se deschid în sus trebuie să fie prevăzute cu un sistem de siguranță care să împiedice căderea lor.

11.7. Ușile și porțile situate de-a lungul căilor de salvare trebuie să fie marcate corespunzător.

Trebuie să fie posibilă deschiderea lor din interior în orice moment fără ajutor special.

Trebuie să fie posibilă deschiderea ușilor atunci când locurile de muncă sunt ocupate.

11.8. În vecinătatea imediată a oricăror porți destinate în principal circulației vehiculelor, trebuie să existe uși pentru pietoni, cu excepția cazului în care utilizarea de către pietoni a acestor porți nu prezintă nici un pericol; astfel de uși trebuie să fie marcate clar și degajate în permanență.

11.9. Ușile și porțile mecanice trebuie să funcționeze fără să prezinte un risc de accidentare pentru lucrători.

Acestea trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de oprire de urgență accesibile și ușor de identificat și să poată fi deschise manual dacă nu sunt prevăzute cu dispozitive de deschidere automată în cazul unei pene de curent.

12. Căi de circulație – zone periculoase

12.1. Căile de circulație, inclusiv scările, scările fixe, cheiurile și rampele de încărcare trebuie să fie amplasate și dimensionate astfel încât să poată fi utilizate ușor, în deplină securitate și în conformitate cu destinația lor de către pietoni, iar lucrătorii aflați în vecinătatea acestor căi de circulație să nu fie amenințați de nici un pericol.

12.2. Căile utilizate pentru circulația pietonală și/sau pentru transportul intern trebuie să fie dimensionate în concordanță cu numărul potențial de utilizatori și tipul de activitate.

Dacă pe căile de circulație sunt utilizate mijloace de transport, trebuie să fie asigurate distanțele minime de securitate pentru pietoni.

12.3. Căile de circulație destinate vehiculelor trebuie amplasate astfel încât să existe o distanță suficientă față de uși, porți, treceri pentru pietoni, culoare și scări.

12.4. Dacă echipamentele din încăperi și utilizarea acestora impun protecția lucrătorilor, căile de circulație trebuie să fie marcate clar.

12.5. Dacă locurile de muncă includ zone periculoase în care, dată fiind natura activității, există riscul căderii lucrătorului sau a unor obiecte, aceste zone trebuie să fie prevăzute cu dispozitive care să evite pătrunderea lucrătorilor neautorizați în aceste zone.

Trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a proteja lucrătorii care sunt autorizați să pătrundă în zonele periculoase.

Zonele periculoase trebuie marcate clar.

13. Măsuri specifice pentru scări rulante și transportoare

Scările rulante și transportoarele trebuie să funcționeze în condiții de securitate.

Acestea trebuie prevăzute cu orice dispozitive de securitate necesare.

Acestea trebuie dotate cu dispozitive de oprire de urgență accesibile și ușor de identificat.

14. Cheiuri și rampe de încărcare

14.1. Cheiurile și rampele de încărcare trebuie să corespundă dimensiunilor încărcăturilor ce se transportă.

14.2. Cheiurile de încărcare trebuie să aibă cel puțin un punct de ieșire.

Dacă este posibil din punct de vedere tehnic, docurile care depășesc o anumită lungime trebuie să aibă câte un punct de ieșire la fiecare capăt.

14.3. Rampele de încărcare trebuie să fie suficient de sigure pentru a preveni căderea lucrătorilor.

15. Dimensiunile încăperilor și volumul de aer în încăperi - libertatea de mișcare la postul de lucru

15.1. Încăperile de lucru trebuie să aibă o suprafață, o înălțime și un volum de aer suficiente, care să permită lucrătorilor să-ți îndeplinească sarcinile de lucru fără riscuri pentru securitatea, sănătatea sau confortul lor.

15.2. Dimensiunile zonei neocupate a postului de lucru trebuie să fie calculate astfel încât să permită lucrătorilor să aibă suficientă libertate de mișcare pentru a-și îndeplini sarcinile de lucru.

Dacă acest lucru nu este posibil din motive specifice locului de muncă, lucrătorul trebuie să aibă suficientă libertate de mișcare în apropierea postului său de lucru.

16. Încăperi pentru odihnă

16.1. Dacă securitatea sau sănătatea lucrătorilor, în special datorită tipului activității sau prezenței unui număr mare de angajați, impun acest lucru, lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție încăperi pentru odihnă ușor accesibile.

Această prevedere nu se aplică dacă lucrătorii sunt angajați în birouri sau în încăperi de lucru similare care oferă posibilități echivalente de relaxare în timpul pauzelor.

16.2. Încăperile pentru odihnă trebuie să fie suficient de mari și prevăzute cu un număr de mese și scaune cu spătar corespunzător numărului de lucrători.

16.3. În încăperile pentru odihnă, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun.

17. Femei gravide și mame care alăptează

Femeile gravide și mamele care alăptează trebuie să aibă posibilitatea de a se odihni în poziție culcată în condiții corespunzătoare.

18. Instalații sanitare

18.1. Vestiare și dulapuri pentru îmbrăcăminte

18.1.1. Lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție vestiare corespunzătoare dacă aceștia trebuie să poarte echipament de lucru special și dacă, din motive de sănătate sau de decență, nu li se poate cere să se schimbe într-un alt spațiu.

Vestiarele trebuie să fie ușor accesibile, să aibă o capacitate suficientă și să fie prevăzute cu scaune.

18.1.2. Vestiarele trebuie să aibă dimensiuni suficiente și să fie dotate cu echipamente care să permită fiecărui lucrător să își încuie vestimentația și efectele personale în timpul programului de lucru.

Dacă este cazul (de exemplu, existența substanțelor periculoase, umiditate, murdărie), echipamentul de lucru trebuie să poată fi ținut separat de vestimentația și efectele personale.

18.1.3. Trebuie să existe vestiare separate sau o utilizare separată a vestiarelor pentru bărbați și pentru femei.

18.1.4. Dacă vestiarele nu sunt necesare în sensul pct. 18.1.1. primul paragraf, trebuie prevăzut pentru fiecare lucrător un loc în care să își țină vestimentația și efectele personale sub cheie.

18.2. *Dușuri și chiuvete*

18.2.1. Trebuie prevăzute pentru lucrători dușuri corespunzătoare și în număr suficient, dacă acest lucru este impus de natura activității sau din motive de sănătate.

Trebuie prevăzute dușuri separate sau o utilizare separată a dușurilor pentru bărbați și femei.

18.2.2. Sălile de dușuri trebuie să fie suficient de încăpătoare încât să permită fiecărui lucrător să își facă toaleta fără să fie deranjat și în condiții de igienă corespunzătoare.

Dușurile trebuie prevăzute cu apă curentă rece și caldă.

18.2.3. Dacă dușurile nu sunt necesare în sensul primului paragraf al pct. 14.2.1., atunci trebuie să fie prevăzute chiuvete cu apă curentă (și cu apă caldă, dacă este necesar) în număr suficient și care să fie amplasate în apropierea posturilor de lucru și a vestiarelor.

Din motive de decență, trebuie să existe chiuvete separate sau să fie asigurată utilizarea separată a acestora pentru bărbați și pentru femei.

Dacă încăperile cu dușuri sau chiuvete sunt separate de vestiare, trebuie să existe o cale ușoară de comunicare între ele.

18.3. *W.C.-uri și chiuvete*

Lucrătorii trebuie să dispună, în apropierea posturilor de lucru, de încăperi de odihnă, de vestiare și de săli de dușuri sau chiuvete, de încăperi special dotate cu un număr suficient de W.C.-uri și chiuvete.

Trebuie prevăzute W.C.-uri separate sau cu utilizare separată pentru bărbați și femei.

19. **Încăperi de prim ajutor**

19.1. În funcție de dimensiunile spațiilor de lucru, de tipul de activitate desfășurată și de frecvența accidentelor, trebuie să fie asigurate una sau mai multe încăperi de prim ajutor.

19.2. Încăperile de prim ajutor trebuie echipate cu instalații și dispozitive indispensabile pentru primul ajutor și trebuie să permită accesul cu brancarde.

Ele trebuie să fie semnalizate cu indicatoare în concordanță cu reglementările naționale de aplicare a Directivei 77/576/CEE.

19.3. De asemenea, echipamentul de prim ajutor trebuie să fie disponibil în toate locurile unde condițiile de lucru impun existența lui.

Acest echipament trebuie să fie marcat corespunzător și să fie ușor accesibil.

20. Lucrători handicapați

La organizarea locurilor de muncă, trebuie să se țină seama de lucrătorii handicapați, dacă este necesar.

Această dispoziție se aplică în special ușilor, căilor de comunicație, scărilor, dușurilor, chiuvetelor, W.C.-urilor și posturilor de lucru utilizate sau ocupate direct de persoanele cu handicap.

21. Locuri de muncă în aer liber (dispoziții speciale)

21.1. Posturile de lucru, căile de circulație și alte zone sau instalații în aer liber, utilizate sau ocupate de lucrători în cursul activității lor, trebuie să fie organizate astfel încât pietonii sau vehiculele să circule în condiții de securitate.

Pct. 12, 13, 14 se aplică de asemenea căilor de transport intern principale aflate în perimetrul întreprinderii (căi de transport care conduc la posturi de lucru fixe), căilor de transport utilizate pentru întreținerea curentă și supravegherea instalațiilor întreprinderii și spațiilor de încărcare.

Pct. 12 se aplică, de asemenea, locurilor de muncă în aer liber.

21.2. Posturile de lucru în aer liber trebuie să fie iluminate corespunzător cu un sistem de iluminare artificială, dacă lumina naturală nu este adecvată.

21.3. Când lucrătorii sunt angajați la posturi de lucru în aer liber, astfel de posturi de lucru trebuie să fie amenajate pe cât posibil astfel încât aceștia:

(a) să fie protejați împotriva condițiilor nefavorabile de vreme și, dacă este necesar, împotriva căderii obiectelor;

(b) să nu fie expuși unui nivel de zgomot dăunător, nici unor influențe externe vătămătoare, cum ar fi gaze, vapori sau praf;

(c) să își poată părăsi posturile de lucru rapid în eventualitatea vreunui pericol sau să poată primi rapid asistență;

(d) să nu poată aluneca sau cădea.

ANEXA II

CERINȚE MINIME DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE PENTRU LOCURILE DE MUNCĂ AFLATE DEJA ÎN FOLOSINȚĂ, DUPĂ CUM SE MENȚIONEAZĂ ÎN ART. 4 DIN PREZENTA DIRECTIVĂ

1. Observație preliminară

Obligațiile menționate în prezenta anexă se aplică ori de câte ori caracteristicile locului de muncă, activitatea, împrejurările sau un risc impun acest lucru.

2. Stabilitate și rezistență

Clădirile care adăpostesc locuri de muncă trebuie să aibă o structură și o rezistență corespunzătoare naturii utilizării lor.

3. Instalații electrice

Instalațiile electrice trebuie să fie proiectate și construite astfel încât să nu prezinte riscuri de incendiu sau explozie; personalul de lucru trebuie să fie protejat în mod adecvat împotriva riscului de accidentare prin contact direct sau indirect.

Instalațiile electrice și dispozitivele de protecție trebuie să corespundă tensiunii, condițiilor externe și competenței persoanelor care au acces la părți ale instalației.

4. Căi și ieșiri de urgență

4.1. Căile și ieșirile de urgență trebuie să rămână în permanență libere și să conducă în mod cât mai direct afară sau în spații sigure.

4.2. În caz de pericol, trebuie să fie posibilă evacuarea rapidă și în condiții cât mai sigure a lucrătorilor de la toate posturile de lucru.

4.3. Trebuie să existe un număr corespunzător de căi de salvare și ieșiri de urgență.

4.4. Ușile de ieșire în caz de urgență trebuie să se deschidă spre exterior.

Ușile glisante sau turnante nu sunt permise în cazul în care acestea au destinația de ieșiri de urgență.

Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate sau zăvorâte astfel încât să nu poată fi deschise imediat și cu ușurință de către orice persoană care ar avea nevoie să le utilizeze în caz de urgență.

4.5. Căile și ieșirile de urgență speciale trebuie semnalizate în conformitate cu reglementările naționale de aplicare a Directivei 77/576/CEE.

Această semnalizare trebuie să fie suficient de rezistentă și să fie plasată în locurile corespunzătoare.

4.6. Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate.

Căile și ieșirile de urgență, precum și căile de circulație și ușile de acces spre acestea trebuie să fie eliberate de orice obstacole, astfel încât să poată fi utilizate în orice moment fără dificultate.

4.7. Căile și ieșirile de urgență care necesită iluminare trebuie prevăzute cu iluminare de siguranță de intensitate suficientă în caz de pană de curent.

5. Detectarea și prevenirea incendiilor

5.1. În funcție de dimensiunile și destinația clădirilor, de echipamentele pe care acestea le conțin, de proprietățile fizice și chimice ale substanțelor prezente și de numărul maxim potențial de persoane prezente, locurile de muncă trebuie prevăzute cu dispozitive corespunzătoare pentru stingerea incendiilor și, dacă este necesar, cu detectoare de incendii și sisteme de alarmă.

5.2. Dispozitivele neautomatizate de stingere a incendiului trebuie să fie ușor accesibile și ușor de manipulat.

Acestea trebuie să fie semnalizate în conformitate cu reglementările naționale de aplicare a Directivei 77/576/CEE.

Aceste semnalizări trebuie să fie suficient de rezistente și amplasate în locuri corespunzătoare.

6. Ventilația locurilor de muncă în spații închise

Trebuie luate măsuri pentru a asigura suficient aer proaspăt la locurile de muncă în spații închise, având în vedere metodele de lucru utilizate și cerințele fizice impuse lucrătorilor.

În cazul utilizării unui sistem de ventilare forțată, acesta trebuie să fie menținut în stare de funcționare.

Orice pană în funcționarea instalației trebuie semnalizată de un sistem de control, dacă acest lucru este necesar pentru sănătatea lucrătorilor.

7. Temperatura în încăperi

7.1. În timpul programului de lucru, temperatura din încăperile ce conțin locuri de muncă trebuie să fie adecvată organismului uman, ținând seama de metodele de lucru utilizate și de cerințele fizice impuse lucrătorilor.

7.2. Temperatura în camerele de odihnă, încăperile pentru personalul de serviciu permanent, încăperile sanitare, cantine și încăperile de prim ajutor trebuie să corespundă destinației specifice a acestor încăperi.

8. Iluminatul natural și artificial

8.1. În măsura în care este posibil, locurile de muncă trebuie să aibă iluminat natural suficient și să fie echipate cu dispozitive care să permită un iluminat artificial adecvat pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor.

8.2. Locurile de muncă în care lucrătorii sunt în mod deosebit expuși riscurilor în caz de pană de iluminare artificială trebuie să fie prevăzute cu iluminare de urgență de o intensitate suficientă.

9. Uși și porți

9.1. Ușile transparente trebuie să fie marcate corespunzător, la înălțimea vederii.

9.2. Ușile și porțile batante trebuie să fie transparente sau să aibă un panou transparent.

10. Zone periculoase

Dacă locurile de muncă includ zone periculoase în care, dată fiind natura activității, există riscul căderii lucrătorului sau a unor obiecte, aceste zone trebuie să fie prevăzute cu dispozitive care să evite pătrunderea lucrătorilor neautorizați în aceste zone.

Trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a proteja lucrătorii care sunt autorizați să pătrundă în zonele periculoase.

Zonele periculoase trebuie marcate clar.

11. Încăperi și zone pentru odihnă

11.1. Dacă securitatea sau sănătatea lucrătorilor, în special datorită tipului activității sau prezenței unui număr mare de angajați, impun acest lucru, lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție încăperi pentru odihnă ușor accesibile sau zone pentru odihnă corespunzătoare.

Această prevedere nu se aplică dacă lucrătorii sunt angajați în birouri sau în încăperi de lucru similare care oferă posibilități echivalente de relaxare în timpul pauzelor.

11.2. Încăperile și zonele pentru odihnă trebuie prevăzute cu mese și scaune cu spătar.

11.3. În încăperile și zonele pentru odihnă, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun.

12. Femei gravide și mame care alăptează

Femeile gravide și mamele care alăptează trebuie să aibă posibilitatea de a se odihni în poziție culcată în condiții corespunzătoare.

13. Instalații sanitare

13.1. *Vestiare și dulapuri pentru îmbrăcăminte*

13.1.1. Lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție vestiare corespunzătoare dacă aceștia trebuie să poarte echipament de lucru special și dacă, din motive de sănătate sau de decență, nu li se poate cere să se schimbe într-un alt spațiu.

Vestiarele trebuie să fie ușor accesibile și să aibă o capacitate suficientă.

13.1.2. Vestiarele trebuie să fie dotate cu echipamente care să permită fiecărui lucrător să își încuie vestimentația și efectele personale în timpul programului de lucru.

Dacă este cazul (de exemplu, existența substanțelor periculoase, umiditate, murdărie), echipamentul de lucru trebuie să poată fi ținut separat de vestimentația și efectele personale.

13.1.3. Trebuie să existe vestiare separate sau o utilizare separată a vestiarelor pentru bărbați și pentru femei.

13.2. *Dușuri, W.C.-uri și chiuvete*

13.2.1. Locurile de muncă trebuie dotate astfel încât lucrătorii să aibă în apropierea lor:

- dușuri, dacă natura activității lor impune acest lucru;

- instalații speciale prevăzute cu un număr corespunzător de W.C.-uri și chiuvete.

13.2.2. Dușurile și chiuvetele trebuie prevăzute cu apă curentă rece (și apă caldă, dacă este necesar).

13.2.3. Trebuie prevăzute dușuri separate sau trebuie asigurată utilizarea separată a dușurilor pentru bărbați și pentru femei.

Trebuie prevăzute W.C.-uri separate sau trebuie asigurată utilizarea separată a W.C.-urilor pentru bărbați și pentru femei.

14. **Echipamente de prim ajutor**

Locurile de muncă trebuie dotate cu echipamente de prim ajutor.

Echipamentele trebuie să fie marcate corespunzător și să fie ușor accesibile.

15. **Lucrători cu handicapați**

La organizarea locurilor de muncă, trebuie să se țină seama de lucrătorii handicapați, dacă este necesar.

Această dispoziție se aplică în special ușilor, căilor de comunicație, scărilor, dușurilor, chiuvetelor, W.C.-urilor și posturilor de lucru utilizate sau ocupate direct de persoanele cu handicap.

16. **Circulația pietonilor și vehiculelor**

Locurile de muncă în spații închise sau în aer liber trebuie organizate astfel încât pietonii și vehiculele să poată circula în condiții de securitate.

17. Locuri de muncă în aer liber (dispoziții speciale)

Când lucrătorii sunt angajați la posturi de lucru în aer liber, astfel de posturi de lucru trebuie să fie amenajate pe cât posibil astfel încât aceștia:

(a) să fie protejați împotriva condițiilor nefavorabile de vreme și, dacă este necesar, împotriva căderii obiectelor;

(b) să nu fie expuși unui nivel de zgomot dăunător, nici unor influențe externe vătămătoare, cum ar fi gaze, vapori sau praf;

(c) să își poată părăsi posturile de lucru rapid în eventualitatea vreunui pericol sau să poată primi rapid asistență;

(d) să nu poată aluneca sau cădea.